

Ruimtelijke onderbouwing

Ontsluitingsweg gemaal Emsland te Ommen

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

088-1471100

info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Datum: 17-09-2021

© 2021 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt..

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing projectgebied.....	5
1.3	Huidig planologisch regime	6
1.4	Leeswijzer	8
2	Planbeschrijving	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Planbeschrijving.....	9
3	Beleidskaders	12
3.1	Inleiding	12
3.2	Rijksbeleid.....	12
3.3	Provinciaal beleid, Omgevingsvisie en - verordening	14
3.4	Gemeentelijk beleid.....	23
3.5	Conclusie.....	25
4	Waardentoets	26
4.1	Inleiding	26
4.2	Natuurwaarden	26
4.3	Archeologische waarden	28
4.4	Cultuurhistorie.....	29
4.5	Water.....	29
4.6	Conclusie.....	31
5	Milieuaspecten.....	32
5.1	Inleiding	32
5.2	Bodem	32
5.3	Geluid	32
5.4	Luchtkwaliteit	33
5.5	Externe veiligheid	33
5.6	Vormvrije m.e.r.-beoordeling.....	35
5.7	Leidingen	35
5.8	Verkeer en parkeren.....	35
5.11	Conclusie.....	36

6	Uitvoerbaarheid	37
6.1	Inleiding	37
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	37
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	37
6.4	Economische uitvoerbaarheid	37
6.5	Conclusie.....	38

Bijlagen:

- Technische tekening nieuwe toegangsweg naar gemaal
- Quicksan flora en fauna Gemaal Emsland 2, Ommen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten noorden van de ongelijkvloerse kruising N48 – Balkerweg in de gemeente Ommen bevindt zich een gemaal van het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD). Voorheen reden de werknemers van het waterschap de N48 op en af om het gemaal te bereiken voor het benodigde onderhoud (ook via de berm). Inmiddels is de N48 verbreed, waardoor dit niet meer mogelijk is. Het is nu onmogelijk om het gemaal op een veilige wijze te bereiken. Het waterschap is daarom voornemens om een nieuw toegangspad aan te leggen naar het gemaal.

1.2 Ligging en begrenzing projectgebied

Het projectgebied is weergegeven in figuur 1 en ligt ten noordwesten van de kern Ommen, in het buitengebied van de gemeente Ommen. Het betreft een strook grond tussen de N48/N340 (en de oprit daarnaartoe vanaf de Balkerweg) en het Ommerkanaal. De exacte begrenzing van het projectgebied is weergegeven op de technische tekening die met de vergunningaanvraag is ingediend.

Figuur 1: Ligging projectgebied tussen de N48 en het Ommerkanaal.

Figuur 2: Het gemaal Emsland vanaf de weg Ommerkanaaldijk Oost. Op de achtergrond is de N48 zichtbaar (bron: Google Streetview).

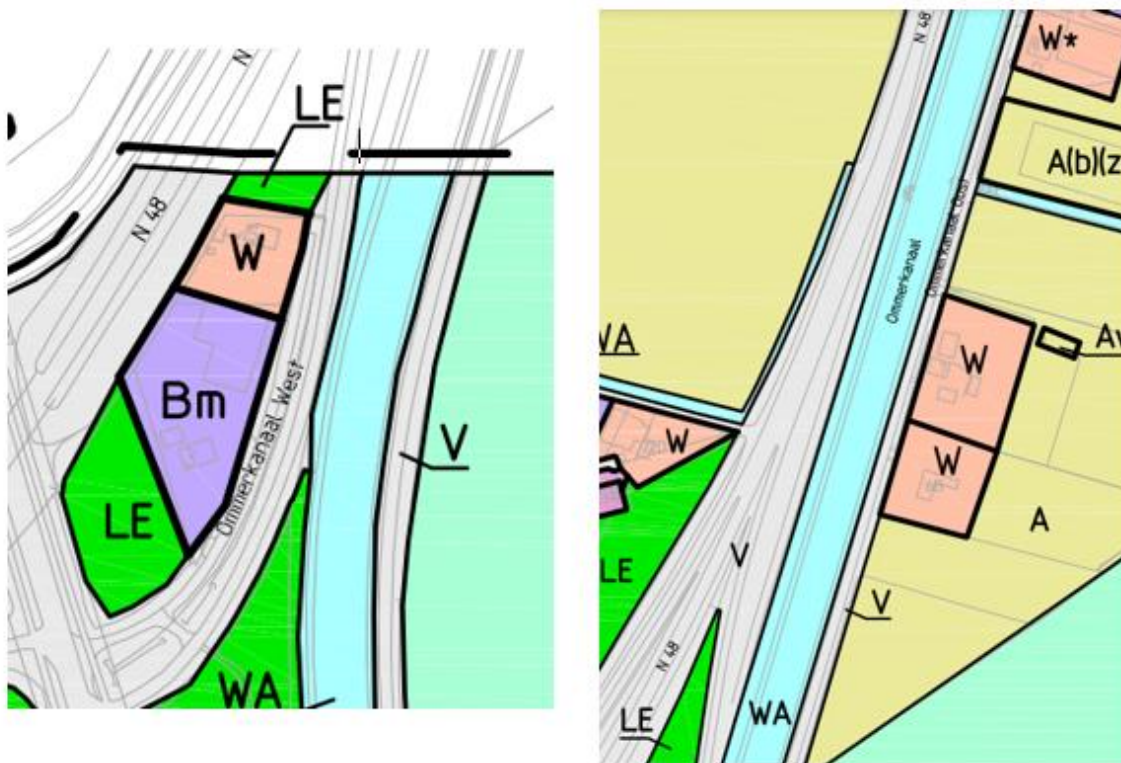
1.3 Huidig planologisch regime

1.3.1 Bestemmingsplan 'Buitengebied'

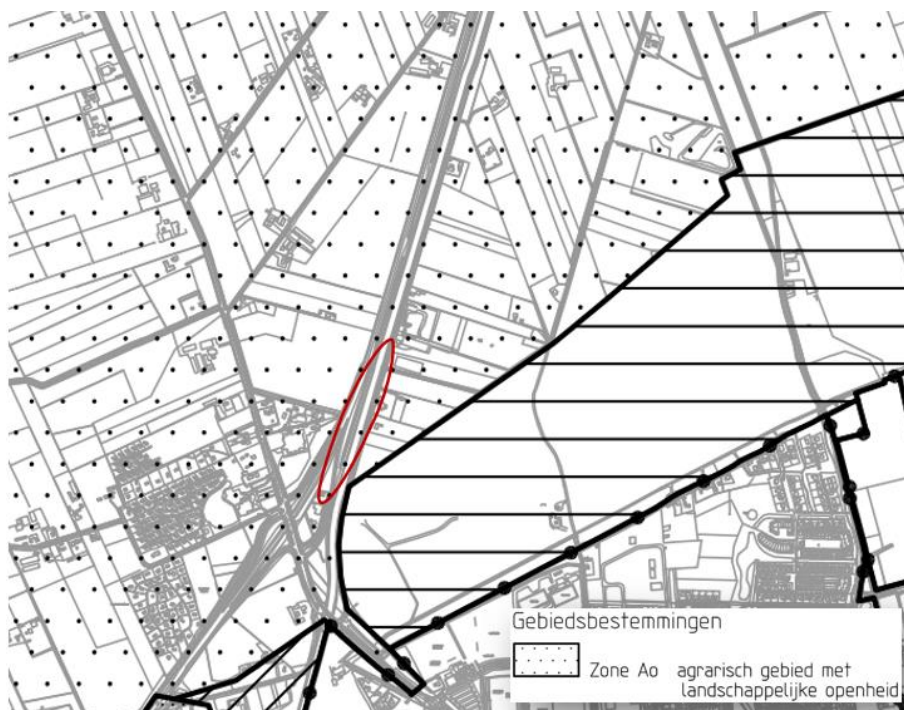
De te realiseren toegangsweg is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Ommen. Dit bestemmingsplan is in 2010 geactualiseerd en vastgesteld op 18 februari 2010, en er geldt een herziening van de regels 2013-1 en 2013-2.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Ommen is onderscheid gemaakt tussen bestemmingen op gebiedsniveau en op detailniveau. In figuur 4 is een uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan op gebiedsniveau weergegeven, met daarop de locatie van het projectgebied. Het projectgebied kent hierin de gebiedsbestemming 'agrarisch gebied met landschappelijke openheid' (zone Ao).

De gronden die betrokken zijn bij voorliggend plan hebben in het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied' de bestemmingen 'Verkeersdoeleinden', 'Water' en 'Landschapselement' op detailniveau. Figuur 3 geeft een uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan op detailniveau weer.

Figuur 3: Uitsneden van de verbeelding op detailniveau van het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Ommen.

Figuur 4: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied' op gebiedsniveau. Het plangebied ligt in de rode ovaal.

Het aanleggen van een toegangsweg op deze gronden past niet binnen de regels van het bestemmingsplan voor de bestemmingen 'Water' en 'Landschapselement'. Om de toegangsweg te kunnen realiseren, is een Omgevingsvergunning in afwijking van het geldende bestemmingsplan benodigd. Bij aanvraag van deze Omgevingsvergunning moet een Goede Ruimtelijke Onderbouwing worden gevoegd. Voorliggend document voorziet in deze ruimtelijke onderbouwing.

1.3.2 Provinciaal inpassingsplan

Het projectgebied grenst aan het provinciale inpassingsplan voor de N340/N48. Ter hoogte van de oversteek van de oprit kruist het voorgenomen toegangspad het inpassingsplan. Hier kent het PIP de bestemmingen 'Verkeer' en 'Leiding – Water'. De voorgenomen ontwikkeling past binnen de bestemming 'Verkeer'. Er worden geen aanpassingen aan de bestaande N-weg gedaan; bij de oversteek wordt gebruik gemaakt van de bestaande verharding van de N-weg. De aanleg van het toegangspad is daarmee in overeenstemming met het PIP.

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Planbeschrijving

2.2.1 Huidige situatie

Tussen de N48 en het Ommerkanaal bevindt zich het gemaal Emsland van het Waterschap Drents Overijsselse Delta. In de huidige situatie is er geen toegangsweg aanwezig voor beheer en onderhoud van het gemaal. Door de verbreding van de N48 is het niet meer mogelijk om de provinciale weg op en af te rijden en zo veilig bij het gemaal te komen.

Tussen de N48 en het Ommerkanaal bevinden zich een sloot en een bomenrij. Het zuidelijke deel van het projectgebied loopt aan de westzijde langs de toerit voor de N48 en sluit aan op de weg Ommerkanaal West. Hier bevinden zich een bedrijf en een woning. Er is bestaande verharding aanwezig, die als toegangsweg voor de woning dient. In figuur 5 is de situatie bij de weg Ommerkanaal West en de toerit naar de N48 weergegeven.

De gronden langs het kanaal zijn in eigendom van Waterschap Vechtstromen.

Figuur 5: Huidige situatie weg Ommerkanaal West en toerit N48 (bron: Google Streetview).

Figuur 6: Ligging gemaal

2.2.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het Waterschap Drents Overijsselse Delta is voornemens om een toegangspad aan te leggen naar het gemaal naast de N48. Voorheen reden de werknemers van het waterschap de N48 op en af om dit gemaal te bereiken voor het benodigde onderhoud (ook via de berm). Inmiddels is de N48 verbreed, waardoor dit niet meer mogelijk is. Het is nu onmogelijk om het gemaal op een veilige wijze te bereiken. Het waterschap is daarom voornemens om een nieuw toegangspad aan te leggen naar het gemaal. Dit toegangspad sluit aan op de huidige verharding van de weg Ommerkanaal West. Het toegangspad krijgt ter hoogte van de woning een afsluitbaar hek, zodat onbevoegden geen toegang hebben. Iets ten noorden van de woning aan de Ommerkanaal West wordt een oversteek aangelegd naar de oostzijde van de N48. Daarna vervolgt het toegangspad aan de oostzijde van de N48 tot aan het gemaal.

Het toegangspad zal grotendeels bestaan uit 20 cm puinverharding op doek. De oversteek wordt ingericht met grasbetonstenen. Op de locatie van het gemaal worden tevens grasbetonstenen toegepast in verband met het keren van materiaal.

Voor de realisatie van het toegangspad wordt het jonge opschot, wat langs het kanaal groeit, gedeeltelijk gerooid. De bomenrij blijft behouden, behalve eventuele dunning. De bodem langs de watergang wordt circa 35 cm afgegraven, waarna hierop de nieuwe toegangsweg wordt aangelegd.

Een technische tekening van de toegangsweg is separaat bijgevoegd.

Figuur 7: Zicht vanaf het gemaal op de grond langs de watergang waar de toegangsweg gerealiseerd wordt.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 14 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het onderhavige plan betreft een relatief kleinschalige ontwikkeling die geen inbreuk maakt op nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam
- Kustfundament
- Grote rivieren
- Waddenzee en waddengebied
- Defensie

- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de EHS/NNN, de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (bij besluit van 21 april 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd in verband met de aanpassing van de 'ladder voor duurzame verstedelijking'). Het Bro (artikel 3.1.6 lid 2) bepaalt dat voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen de treden van de ladder moet worden doorlopen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het voorliggende plan wordt een toegangspad gerealiseerd ten behoeve van het beheer en onderhoud van het gemaal Emsland van het Waterschap Drents Overijsselse Delta. Het betreft geen stedelijke ontwikkeling in de zin van de Bro. Een verdere toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarmee niet noodzakelijk.

Het onderhavige plan heeft verder geen betrekking op de overige benoemde onderdelen in het Barro.

3.2.3 Wet natuurbescherming

Doel van de Wet natuurbescherming is driedelig:

- bescherming van de biodiversiteit in Nederland;
- decentralisatie van verantwoordelijkheden;
- vereenvoudiging van regels.

Voor beschermde Natura 2000-gebieden geldt dat er voor projecten en handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een verstoring effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, mag optreden. Binnen de Natura 2000-gebieden zijn de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied te onderscheiden. De Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) is een regeling van de Europese Unie (EU) die tot doel heeft alle in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De lidstaten van de EU zijn verplicht voor alle vogelsoorten die in hun land leven leefgebieden van voldoende grootte en kwaliteit te beschermen. De Europese Habitatrichtlijn (vastgesteld in 1992) beoogt de biologische diversiteit te waarborgen door het instandhouden van de (half)natuurlijke leefgebieden en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn is gericht op de bescherming van soorten en natuurlijke habitats. Hiervoor zijn eveneens speciale beschermingszones aangemeld.

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebied en ligt ook niet in de directe omgeving van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op ruim 3 km afstand van het projectgebied. In paragraaf 4.2 is een onderbouwing opgenomen waarin wordt toegelicht dat het voorgenomen plan voldoet aan de wet- en regelgeving met betrekking tot natuurbescherming.

3.2.4 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de kaders van het Rijksbeleid. Vanuit relevante beleidsdocumenten en regelgeving werken geen randvoorwaarden of uitgangspunten rechtstreeks door op het voorgenomen plan. ‘

3.3 Provinciaal beleid, Omgevingsvisie en -verordening

De Omgevingsvisie Overijssel betreft een integrale visie. Het plan is op 1 juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2009 in werking getreden. De twee grote thema's van de Omgevingsvisie zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Deze thema's zijn in de Omgevingsverordening in definities verankerd. De definitie van duurzaamheid luidt: "duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte aan de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien". Duurzaamheid vraagt om een transparante afweging van ecologische, economische en sociaal-culturele beleidsambities. De definitie van ruimtelijke kwaliteit luidt: "het resultaat van menselijk handelen en natuurlijke processen dat de ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is". Ruimtelijke kwaliteit is het resultaat van menselijk handelen en natuurlijke processen. De provincie wil ruimtelijke kwaliteit realiseren door, naast bescherming, vooral in te zetten op het verbinden van bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen.

De provincie heeft een hoofdambitie, zorgen voor een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met daarbij een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- Herstructurering: Er wordt ingezet op een breed spectrum aan woon-, werk- en mixmilieu's, dorpen en steden worden gestimuleerd om hun eigen kleur te ontwikkelen.
- Hoofdinfrastructuur: Investeren in wegverkeer: trein, fiets, waar veiligheid en doorstroming centraal staan.
- SER-ladder: Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik toepassen bij bebouwing door hantering van de 'SER-ladder'. Deze methode maakt eerst het gebruik van de ruimte, die wordt geoptimaliseerd, daarna de toepassing van meervoudig ruimtegebruik onderzocht, vervolgens de mogelijkheid om het ruimtegebruik uit te breiden. Hierbij is afstemming tussen gemeenten over woningbouwprogramma's en bedrijfslocaties noodzakelijk.
- Plannen: Ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

3.3.1 Actualisatie Omgevingsvisie- en verordening

Provinciale Staten hebben op 3 juli 2013 de actualisatie Omgevingsvisie vastgesteld, evenals de actualisatie van de verordening. Daarmee staat onder andere ook de herbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / Natuurnetwerk Nederland (NNN) vast. Binnen de begrenzing van de NNN heeft de provincie de gronden opgenomen die nodig zijn om de doelen te halen voor Natura 2000. Voor de begrenzing van de ontwikkelopgave Natura 2000 heeft de provincie gebiedsdocumenten en maatregelkaarten laten opstellen. Voor het realiseren van de NNN en de Ontwikkelopgave Natura 2000 zijn landbouwgronden nodig. Deze gronden worden gebruikt voor het realiseren van nieuwe natuur of om maatregelen te nemen voor de naastgelegen natuurgebieden. Deze

maatregelen zorgen veelal voor vernatting van de gronden en/of hebben betrekking op minder of geen bemesting. Hierdoor worden deze gebieden minder of ongeschikt voor de landbouw.

Op 12 april 2017 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Overijssel 2017 'Beken kleur' en de Omgevingsverordening Overijssel 2017 vastgesteld en hierna hebben nog enkele wijzigingen en actualisaties plaatsgevonden. Met de vaststelling van het nieuwe Omgevingsbeleid is invulling gegeven aan de:

1. verdieping van de thema's energietransitie, logistiek, agro & food, bestaand bebouwd gebied en ondergrond;
2. verruiming van de mogelijkheden voor het (onder voorwaarden) toekennen van een woonbestemming aan permanent bewoonde recreatiewoningen;
3. aanpassing van de Omgevingsvisie aan de huidige tijd met het verleidelijke verhaal van Overijssel. Hoe ziet Overijssel er in 2030 uit, met doorkijk naar 2050;
4. verwerking van reeds genomen PS besluiten over de onderwerpen ADT/TBT, drinkwater/grondwaterbeleid, landgoederen, cultuurhistorie (CHW-kaart), mobiliteit, natuur, ondergrond, ruimtelijk economisch beleid, veiligheid en gezondheid (modernisering milieubeleid), water, luchtvaartbeleid, rode draden duurzaamheid, sociale kwaliteit en ruimtelijke kwaliteit, bestuursfilosofie, instrument reprogrammeren, instrument ladder duurzame verstedelijking;
5. uitvoering in de context van 'de andere overheid' en de participatiesamenleving.

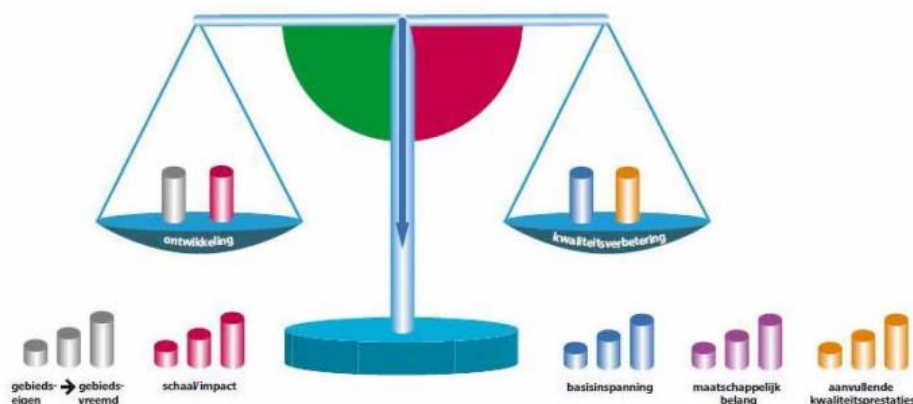
M.b.t. provinciaal beleid en regelgeving is het met het voorliggende plan met name van belang dat het plan geen negatieve invloed heeft op Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit is nader onderbouwd in paragraaf 4.2.

3.3.2 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (kort)

Binnen de Omgevingsvisie is de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' (KGO) opgesteld. KGO is vastgelegd in de provinciale verordening (artikel 2.1.6). De KGO biedt ruimte voor uitbreidingen en nieuwe functies in het buitengebied, mits hier sociaal economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn, en is aangetoond dat verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden voldoende wordt gecompenseerd door investeringen in de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.

Twee principes zijn leidend:

- Elke ontwikkeling dient bij te dragen aan een versterking van de ruimtelijke kwaliteit;
- De ontwikkelingsruimte die men krijgt dient in evenwicht te zijn met investeringen in de ruimtelijke kwaliteit.

Figuur 8: Ruimtelijke kwaliteitsimpuls, verbeelding van de balans

Er is alleen ontwikkelruimte als de plannen passen binnen het generieke beleid en de ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken van de provincie. Een belangrijke voorwaarde is dat de ontwikkeling in evenwicht moet zijn met de kwaliteitsprestaties voor de omgeving. Hoe hoog deze (aanvullende) kwaliteitsprestaties moeten zijn, wordt getoetst met drie variabelen:

- Is de ontwikkeling gebiedseigen of gebiedsvreemd;
- Wat is de schaal van de ontwikkeling en de impact op de omgeving;
- Dient het initiatief een eigen belang of ook maatschappelijke belangen.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Voor de gerealiseerde verbreding van de N-weg geldt dat conform de Omgevingsvisie deze hoofdinfrastructuur tot het stedelijke gebied behoort. Voor stedelijk gebied geldt dat een extra kwaliteitsimpuls niet nodig is. Het toegangspad uit voorliggend plan is een direct gevolg van de verbreding van de N248/N48: door de verbreding is het gemaal niet meer toegankelijk vanaf de N-weg. Daarmee valt het te realiseren toegangspad ook onder het stedelijke gebied en is een extra kwaliteitsimpuls hier niet nodig. Overigens was er ook in de oude situatie toegang via de berm, wat tot dan toe werd gedoogd.

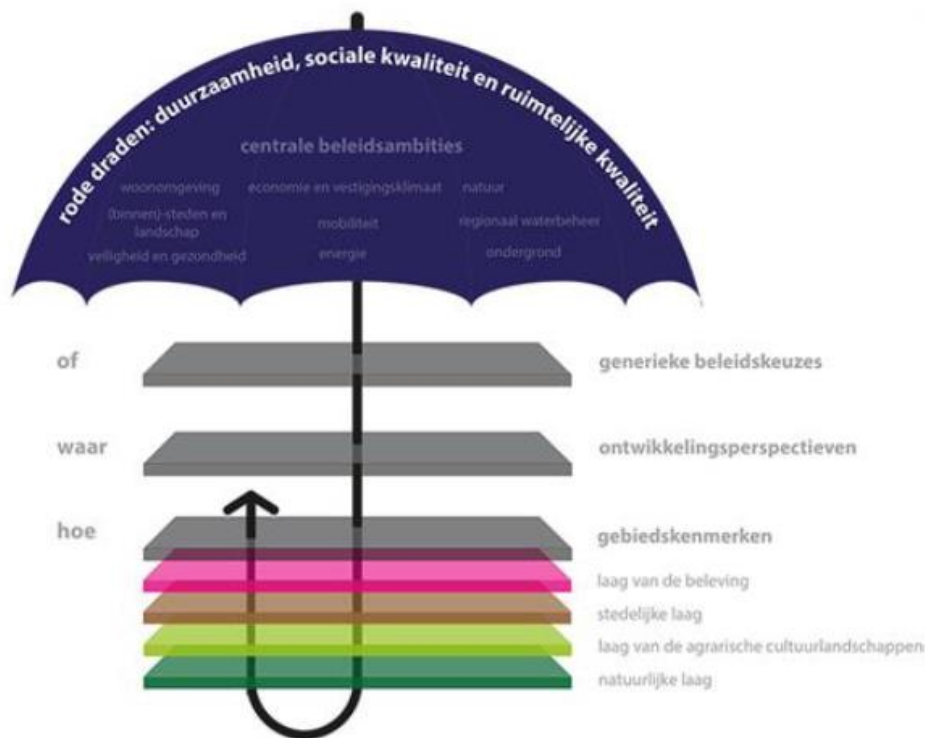
Daarnaast heeft het plan een groot maatschappelijk belang. Het onderhoud en beheer van het gemaal is essentieel voor de waterhuishouding van het gebied. Het is daarom van belang dat dit gemaal veilig toegankelijk is voor medewerkers van het waterschap. De aanleg van het toegangspad leidt niet tot negatieve effecten op natuurwaarden/ecologie/landschap. Vanwege de ligging van het gemaal zijn andere opties voor een toegangsweg/veilige toegang tot het gemaal niet mogelijk.

3.3.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om de opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie verschillende niveaus (zie figuur 9). Aan de hand van deze drie niveaus kan worden bepaald of er een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de Omgevingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

De volgende niveaus komen aan de orde:

1. Generieke beleidskeuzes;
2. Ontwikkelingsperspectieven;
3. Gebiedskenmerken.

Figuur 9: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Omgevingsvisie Overijssel 2017)

1. Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes vloeien voort uit keuzes van de EU, Rijk of de provincie. Deze keuzes kunnen bepalen of ontwikkelingen mogelijk zijn of niet. Het uitvoeringsmodel vraagt bij nieuwe ontwikkelingen dus eerst te kijken naar het niveau van generieke beleidskeuzes. Hierbij gaat het om de normen van de SER-ladder, de EHS/NNN, externe veiligheid, ligging in het grondwaterbeschermingsgebied, waterveiligheid etc.

De generieke beleidskeuzes vormen geen belemmeringen voor het voorliggende plan.

2. Ontwikkelingsperspectieven

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn daarnaast geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie vorm gegeven. Het beleid voor de ontwikkelingsperspectieven is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening. In dit artikel is bepaald dat gemotiveerd moet worden dat een voorziene ontwikkeling past binnen de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven.

Het projectgebied langs de N340/N48 en het Ommerkanaal ligt binnen de ontwikkelingsperspectieven 'Wonen en werken in het kleinschalige landschap' en 'Agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap'. In figuur 10 is een indicatie van de ligging van het projectgebied binnen de ontwikkelingsperspectievenkaart weergegeven.

Figuur 10: Uitsnede van de Ontwikkelingsperspectievenkaart van de Omgevingsvisie provincie Overijssel, met de ligging van het projectgebied indicatief weergegeven.

Voor beide ontwikkelingsperspectieven is de belangrijkste ambitie 'voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen'. Het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap' betreft gebieden waar modernisering en schaalvergroting van de landbouw kan plaatsvinden in combinatie met verduurzaming. Het ontwikkelingsperspectief 'Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap' richt zich op de harmonie tussen het ontwikkelen van diverse functies in het buitengebied, en het verbinden van ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw met behoud en versterking van cultuurhistorische, natuurlijke en landschapselementen.

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een functionele toegangsweg. De ontwikkeling maakt geen gebruik van agrarische percelen en leidt daarmee niet tot een afname van het landbouwareaal. Met de aanleg van de toegangsweg wordt geen afbreuk gedaan aan de ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied. Daarmee past de voorgenomen aanleg van het toegangspad binnen de ontwikkelingsperspectieven 'Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap' of 'Agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap'.

3. Gebiedskenmerken

In het provinciale beleid zijn voor alle gebieden gebiedskenmerken aangegeven. Het beleid voor deze gebiedskenmerken is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de provinciale verordening. Hierin is bepaald dat inzichtelijk moet worden gemaakt dat voldaan wordt aan dit beleid. Wanneer in het beleid normerende uitspraken worden

gedaan, voorziet het bestemmingsplan/ruimtelijke onderbouwing (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze normerende uitspraken. Wanneer in het beleid richtinggevende uitspraken worden gedaan, voorziet het (bestemmings)plan (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze richtinggevende uitspraken. De gebiedskenmerken zijn opgenomen in verschillende lagen; de natuurlijke laag, de agrarische cultuur laag, de stedelijke laag en de laag van de beleving. Op basis van deze kenmerken is er ingezoomd op het plangebied en gekeken welke specifieke kwaliteitsvoorwaarden en opgaven (normerend en richtinggevend) voor ruimtelijke ontwikkelingen van toepassing zijn.

Natuurlijke laag

Het projectgebied langs de N48 en het Ommerkanaal behoort tot de dekzandvlakte- en ruggen, zoals te zien in figuur 11. Voor de dekzandvlakte en -ruggen geldende de volgende uitgangspunten:

Normerend uitgangspunt:

- Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen van het huidige reliëf.

Richtinggevende uitgangspunten:

- Als ontwikkelingen plaatsvinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.
- Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Figuur 11: Uitsnede van de Gebiedskenmerkenkaart – Natuurlijke laag van de Omgevingsvisie Overijssel, met daarin het projectgebied indicatief weergegeven.

In het voorliggende plan wordt een toegangspad gerealiseerd ten behoeve van het onderhoud en beheer van het gemaal Emsland, langs de N48. Het toegangspad volgt grotendeels de lijnen van bestaande verharding. De bestaande bomenrij op de gronden langs het Ommerkanaal wordt zo veel mogelijk behouden. Waardevolle bomen blijven behouden. Het voorgenomen plan doet geen afbreuk aan de gebiedskenmerken van de natuurlijke laag.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap

In de laag van het agrarisch cultuurlandschap behoort het projectgebied tot het 'Jong heide- en broekontginningslandschap'. In figuur 12 is de ligging van het projectgebied in de laag van het agrarische cultuurlandschap weergegeven.

Voor het Jong heide- en broekontginningslandschap gelden de volgende uitgangspunten:

Normerende uitgangspunten:

- In gebieden met weidevogels krijgen de jonge heide- en broekontginningslandschappen een beschermende bestemmingsplanregeling die de openheid van het gebied in stand houdt.

Richtinggevende uitgangspunten:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

In het voorliggende plan wordt een functioneel toegangspad gerealiseerd ten behoeve van het onderhoud en beheer van het gemaal Emsland langs de N48. De bestaande bomenrij langs het kanaal wordt hierbij aangehouden en waardevolle bomen blijven behouden. De aanleg van de toegangsweg doet geen afbreuk aan de openheid van het landschap. Het plan doet daarmee geen afbreuk aan de gebiedskenmerken van de laag van het agrarisch cultuurlandschap.

Figuur 12: Uitsnede van de gebiedskenmerkenkaart van de Omgevingsvisie Overijssel, met daarin het projectgebied indicatief weergegeven.

Stedelijke laag

In de stedelijke laag is de koppeling van de sociale en fysieke dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindende netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen een belangrijk ordenend principe. Het plangebied kent de aanduidingen 'informeel trage netwerk' en 'verspreide bebouwing'.

In de voorgenomen ontwikkeling wordt een toegangspad gerealiseerd langs de N48 ten behoeve van het beheer en onderhoud van gemaal Emsland. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op bestaande verharding en infrastructuur. Het pad is alleen toegankelijk voor medewerkers van het waterschap Drents Overijsselse Delta en doet geen afbreuk aan bestaande informele routes. De aanduidingen 'informeel trage netwerk' en 'verspreide bebouwing' en de daarbij behorende uitgangspunten hebben daarmee geen rechtstreekse doorwerking op dit plan.

Laag van de beleving

De laag van de beleving kent geen aanduidingen voor het projectgebied en heeft daarmee geen rechtstreekse doorwerking op dit plan.

3.3.4 Provinciaal inpassingsplan (PIP) N340/N48

Het projectgebied grenst aan het provinciale inpassingsplan voor de N340/N48. Ter hoogte van de oversteek van de oprit kruist het voorgenomen toegangspad het inpassingsplan. Hier kent het PIP de bestemmingen 'Verkeer' en 'Leiding – Water'. De voorgenomen ontwikkeling past binnen de bestemming 'Verkeer'. Er worden geen aanpassingen aan de bestaande N-weg gedaan; bij de oversteek wordt gebruik gemaakt van de bestaande verharding van de N-weg. De aanleg van het toegangspad is daarmee in overeenstemming met het PIP.

3.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Het voorliggende ruimtelijke plan past binnen het provinciale beleid, zoals ook vastgelegd in de provinciale verordening.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Gemeentelijk Omgevingsplan Ommen (GOP)

In het Gemeentelijk Omgevingsplan (GOP) worden de ambities voor alle op het omgevingsbeleid relevante beleidsterreinen gebundeld tot een integrale visie. De kaders, opgaven en beoogde realisatie zijn per gebied en thema uitgewerkt. Juridisch gezien geldt het GOP tevens als structuurvisie. Het belangrijkste doel van de GOP is om een helder beeld te bieden op waar Ommen voor staat en op welke ontwikkelingen zij inzet.

Ommer Motief

In het 'Ommer Motief' is de missie van de gemeente Ommen opgenomen: *“Ommen ontwikkelt zich op duurzame wijze en uitgaande van haar kernkwaliteiten, tot een groene, gastvrije en geïnspireerde verblijfsgemeente. Een leefbare gemeente voor iedereen die er woont, werkt of recreëert.”* Deze geldt als vertrekpunt voor het omgevingsplan.

In het GOP spreekt de gemeente Ommen de ambitie uit om haar sterke en kenmerkende kwaliteiten verder te ontwikkelen. Hierbij vormen duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid de centrale kernpunten van het beleid, samen met “de vijf G’s” die kenmerkend zijn voor Ommen: groen, gastvrij, geïnspireerd, gezond en gelukkig.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De gemeente Ommen heeft haar ambities per thema omschreven. Relevant voor het voorliggende plan zijn de ambities op het gebied van ‘Natuur en landschap, water en erfgoed’ en ‘Infrastructuur, verkeer en vervoer en bereikbaarheid’ van toepassing, waarvoor o.a. de volgende ambities gelden:

- Veilig en duurzaam waterbeheer
- Bieden verkeersveilige afwikkeling van al het verkeer

Beheer en onderhoud van de kunstwerken in het watersysteem zijn essentieel voor veilig waterbeheer. Met de voorliggende ontwikkeling wordt een verkeersveilige toegang tot het gemaal voor onderhoud en beheer gerealiseerd. Hiermee sluit het plan aan op de ambities en daarbij behorende opgaven vanuit het GOP.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Ommen

Het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) van de gemeente Ommen maakt integraal deel uit van het Gemeentelijk Omgevingsplan. Het LOP geeft aan hoe het waardevolle cultuurlandschap van de gemeente kan worden behouden en versterkt door bij ontwikkelingen in het buitengebied gebruik te maken van bestaande kwaliteiten en potenties. Kenmerkend voor de gemeente is de grote variatie in landschapstypen.

Voor het behouden en versterken van het landschap in Ommen worden drie sporen gevolgd:

1. ‘meeliften’ met beleid van hogere overheden (bijv. Natuurnetwerk Nederland, Kaderrichtlijn Water);
2. Sturen van initiatieven en ontwikkelingen;
3. Leveren van een actieve bijdrage aan de aanleg en beheer van landschapselementen.

Algemene spelregels van het GOP

De gemeente Ommen biedt, binnen kaders, ontwikkel- en gebruiksruimte en flexibiliteit. Het bieden van meer ontwikkelruimte en stellen van minder regels doet nadrukkelijk ook een beroep op alle partijen die daar gebruik van willen maken. Het brengt voor deze partijen een aantal basale spelregels mee waaraan zij zich moeten houden:

- Het tijdig informeren van belanghebbenden over voorgenomen initiatieven.
- Het verkrijgen van acceptatie/draagvlak voor het initiatief bij belanghebbende partijen.
- Het aantoonbaar op duurzame wijze realiseren van het voorgenomen initiatief.
- Het vanuit het initiatief bijdragen aan het versterken van de omgevingskwaliteit.
- Het vanuit het initiatief bijdragen (Noaberschap) aan de leefbaarheid van wijk of buurt.
- Het adequaat compenseren van eventuele negatieve effecten op de omgevingskwaliteit, leefbaarheid of duurzaamheid.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het projectgebied behoort tot het jonge ontginningslandschap. Dit landschap bestaat uit ruimtelijke structuur van beplante ontginningswegen afgewisseld met grote open ruimtes. In de 'Bijdragen' voor ontwikkelingen in dit landschap is onder andere het volgende opgenomen:

- Versterken van ontginningsstructuur door beheer en herstel van bomen langs doorgaande wegen;
- Behoud en versterken van bomenrijen langs de noord- en oostkant van het Ommerkanaal, hetgeen recht doet aan de cultuurhistorische waarde en beleefbaarheid.

In de voorgenomen ontwikkeling blijft de bomenrij langs het Ommerkanaal behouden. Het te realiseren toegangspad heeft daarmee geen negatieve gevolgen voor de ruimtelijke structuur en kwaliteit van het jonge ontginningslandschap.

Met het plan wordt rekening gehouden met het aspect duurzaamheid. Voor het toegangspad is gekozen voor (hergebruikt puin) puingranulaat, en alleen grasbetonstenen bij de oversteek en gemaal. Bij de uitvoering van het project schrijft het waterschap voor dat de machines op HVO 100 draaien. Aannemers die worden geselecteerd moeten op de CO2-ladder staan.

Het voorgenomen plan is afgestemd met belanghebbende partijen, zoals de gemeente, de provincie, Waterschap Vechtstromen en direct omwonenden.

3.4.2 Gemeentelijk erfgoedbeleid

Erfgoednota 'Toekomst voor Erfgoed Ommen'

In de erfgoednota 'Toekomst voor Erfgoed Ommen' is het gemeentelijke beleid ten aanzien van monumenten en archeologie vastgesteld. De kerndoelen uit de nota zijn behouden, ontwikkelen en beleven. In de nota is een archeologische verwachtingswaardekaart opgenomen. Het projectgebied ligt in een gebied met een middelhoge tot hoge trefkans. Voor deze gebieden geldt een onderzoeksplicht bij projectgebieden groter dan 2500m² en een verstoring dieper dan 50cm.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op de locatie van de te realiseren toegangsweg heeft in het verleden een weg gelegen, waardoor de bodem hier naar verwachting reeds verstoord is. Voor de aanleg van de toegangsweg wordt langs de oprit naar de N 340/48 20 cm grond afgegraven. Voor het gedeelte langs het kanaal wordt maximaal 50 cm grond afgegraven om de benodigde breedte te kunnen realiseren. Hiermee wordt de bodem niet dieper dan 50 cm onder het oppervlak verstoord. Het totale oppervlak van de aan te leggen weg omvat circa 1355 m², waardoor deze ook ruim onder de norm van 2500 m² blijft. Het aspect archeologie levert daarmee geen belemmeringen op voor het plan. Een archeologisch onderzoek is niet benodigd.

Het aspect archeologie wordt in paragraaf 4.3 Archeologische waarden verder toegelicht in relatie tot het plan. In paragraaf 4.4 wordt het aspect cultuurhistorie nader toegelicht en onderbouwd.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. Om de effecten van het voorliggende plan te bepalen is een quickscan flora en fauna uitgevoerd, welke separaat is bijgevoegd ('Quickscan flora en fauna Gemaal Emsland 2, Ommen'). De belangrijkste resultaten zijn hierna samengevat.

4.2.1 Bescherming soorten

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Het betreft soorten als ree, konijn en diverse algemene (spits)muizensoorten en amfibieën. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke en plaatselijke verstoring, er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Vleermuizen

Geschikte verblijfplaatsen voor gebouw bewonende vleermuissoorten ontbreken en de potentiële verblijfplaatsen voor boom bewonende vleermuizen in de naastgelegen groenstrook blijven behouden. Door verstoring van potentiële verblijfplaatsen te voorkomen zijn overtredingen te voorkomen. Verstoring treedt op door verlichting van de potentiële verblijfplaatsen. Eenzelfde geldt voor foerageergebieden en vliegroutes. Verstoring kan voorkomen worden door het nemen van eenvoudige maatregelen.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen² uit te voeren.

Doorgaans zijn kap- en dunningswerkzaamheden binnen het broedseizoen niet mogelijk. Dit komt omdat de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten meestal niet kan worden uitgesloten. Werkzaamheden welke geen betrekking hebben tot deze of andere omliggende beplanting kunnen doorgaans wel binnen het broedseizoen plaatsvinden.

Algemene zorgplicht

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermden soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer er redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

4.2.2 Bescherming gebieden

Natura 2000

Met het onderdeel gebiedenbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Niet stikstof-gerelateerde effecten

In de directe omgeving van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 2,4 kilometer afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied. De aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. Echter, gezien de beperkte omvang en tijdelijke aard van de ingreep is een eventuele significante toename van stikstofdepositie niet verwacht. Aanvullende toetsing voor stikstof-gerelateerde effecten wordt op basis van vergelijkbare projecten en locaties niet verwacht.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Provincies hebben hiervoor soms een andere benaming. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied verbinden. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of

waarden van het gebied aantasten. Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op het NNN denkbaar zijn, is het noodzakelijk een NNN-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het projectgebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het NNN. Het plangebied ligt op ongeveer 50 meter van begrensd NNN-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Daarnaast wordt het bestemmingsplan niet gewijzigd. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4.2.3 Bescherming houtopstanden

Om de toegangsweg aan te kunnen leggen, wordt relatief jong opschot langs het kanaal verwijderd. Dit opschot heeft beperkte diameters stamomtrek. Het verwijderen van een strook relatief jong opschot valt onder dunning. Hiervoor is geen kapvergunning noodzakelijk.

4.3 Archeologische waarden

Archeologische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk terplekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

Binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Ommen is de medebestemming 'Archeologisch waardevol gebied' opgenomen om de archeologische waarden in de gemeente te borgen. Deze bestemming ligt niet binnen het projectgebied van de voorgenomen ontwikkeling. Op de archeologische verwachtingenkaart van de gemeente Ommen is aangeduid dat het plangebied een 'gematigde archeologische verwachting' kent. Hierbij geldt een onderzoeksplicht wanneer de bodem dieper dan 50 cm onder het oppervlak wordt verstoord, tenzij deze verstoring kleiner is dan 2500 m².

Op de locatie van de te realiseren toegangsweg heeft in het verleden een weg gelegen, waardoor de bodem hier naar verwachting reeds verstoord is. Voor de aanleg van de toegangsweg wordt langs de oprit naar de N 340/48 20 cm grond afgegraven. Voor het gedeelte langs het kanaal wordt maximaal 50 cm grond afgegraven om de benodigde breedte te kunnen realiseren. Hiermee wordt de bodem niet dieper dan 50 cm onder het oppervlak verstoord. Het totale oppervlak van de aan te leggen weg omvat circa 1355 m², waardoor deze ook ruim onder de norm van 2500 m² blijft. Het aspect archeologie levert daarmee geen belemmeringen op voor het plan. Een archeologisch onderzoek is niet benodigd.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen. Daarnaast heeft de gemeente Ommen in haar erfgoednota 'Toekomst voor erfgoed' de cultuurhistorische waarden op haar grondgebied in kaart gebracht.

Met het voorliggende plan worden geen cultuurhistorische waarden gesloopt of aangetast. Er bevinden zich in het projectgebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten die worden gesloopt en/of aangetast. Ook worden andere cultuurhistorische waarden niet aangetast.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het projectgebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren, kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en

oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied. De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Vechtstromen

Het Waterschap Vechtstromen heeft de beleidskaders van rijk en provincie nader uitgewerkt in het Waterbeheerplan 2016-2021. In het waterbeheerplan wordt het waterbeleid beschreven voor de primaire taakgebieden van het waterschap:

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water;
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water;
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water;
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.

Daarnaast is de Keur van Waterschap Vechtstromen een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden. De waterschappen adviseren bij ruimtelijke plannen (o.a. bestemmingsplannen) om te komen tot een duurzame ruimtelijke inrichting.

Met de (digitale) Watertoets kan het waterschap haar waterbelangen inbrengen in de ruimtelijke planvorming.

Gemeentelijk beleid

Op gemeentelijk niveau zijn het in overleg met Waterschap Vechtstromen opgestelde gemeentelijk Waterplan en het gemeentelijk Rioleringsplan van belang bij het afwegen van waterbelangen in ruimtelijke plannen.

Watertoets

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden aangetoond dat de waterhuishouding niet negatief wordt beïnvloed door de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Hiertoe is de watertoetsprocedure ontwikkeld. Deze watertoets vormt de basis voor de planbeoordeling door het waterschap en het wateradvies.

Op 30 april 2021 is de digitale watertoets ingevuld en verzonden. Uit de watertoets volgt de 'korte procedure'. Het waterschap Vechtstromen geeft een positief wateradvies. De bestemming en de grootte van het plan hebben geringe invloed op de waterhuishouding.

Gevolgen plan voor de waterhuishouding

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. De toename van het verharde oppervlak is minder dan 1500m². Het plangebied bevindt zich niet binnen een beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedszone zuiveringstechnisch werk of een retentiecompensatiegebied.

Gelet hierop kan worden geconcludeerd dat voldaan wordt aan het waterbeleid van de overheid en het waterschap en dat het aspect 'water' geen belemmering oplevert voor het onderhavige plan.

4.6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5 Milieuaspecten

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Geur en fijnstof
- Bedrijven en milieuzonering
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Verkeer en parkeren

5.2 Bodem

Met betrekking tot het aspect bodem zijn de Wet bodembescherming, de Wet milieubeheer en het Besluit Bodemkwaliteit van belang. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Voor het aspect bodem is het bodemloket geraadpleegd. Hieruit blijkt dat er geen verontreinigingen bekend zijn. Deze worden hier ook niet verwacht gezien het gebruik van deze grond in het verleden en in de huidige situatie. Gezien het toekomstige gebruik (als toegangspad, niet als verblijfslocatie) wordt geconcludeerd dat er geen bodemonderzoek benodigd is.

5.3 Geluid

Het aspect geluid speelt een belangrijke rol in de omgevingskwaliteit. Ook is geluid van invloed op het welbevinden van mensen. Hierdoor komt het aspect geluid in veel verschillende wetten (met elk hun eigen reikwijdte) voor. In de Wet geluidhinder (Wgh) staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Een toegangspad is geen geluidgevoelige functie. Industrielawaai en railverkeerlawaai zijn daarmee niet van toepassing op dit plan. Wel bevindt zich een woning in de directe nabijheid van het projectgebied aan de

Ommerkanaal-West 3. Deze woning valt reeds binnen de geluidszone van de N340/N48. In de Wet geluidhinder is opgenomen dat voor wegen met een maximumsnelheid van 30 km/u geen geluidszone geldt. De maximumsnelheid voor het toegangspad is niet hoger zijn dan 30km/u. Daarnaast wordt de toegangsweg zeer beperkt gebruikt, alleen voor onderhoud aan het gemaal. Hiermee is nader akoestisch onderzoek niet benodigd.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Voor ontwikkelingen die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een toegangspad ten behoeve van beheer en onderhoud van een gemaal. Tijdens de aanlegfase zal het plan leiden tot een tijdelijke toename van het aantal verkeersbewegingen. Na voltooiing zal het toegangspad alleen worden gebruikt wanneer er werkzaamheden of inspecties aan het gemaal plaatsvinden. Het aantal verkeersbewegingen zal zowel tijdens de aanleg- als gebruiksfase ruimschoots onder de 800 per dag blijven. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling niet als 'in betekende mate' worden gezien.

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het

ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatiewaarde. De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

Relatie met het voorliggende plan

Om in beeld te brengen of er in het projectgebied langs de N48, of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in figuur 13.

Figuur 13:8 Uitsnede risicokaart ter hoogte van het projectgebied (Bron: Risicokaart.nl)

Uit de risicokaart blijkt dat er in het projectgebied en in de directe nabijheid van het projectgebied geen risicobronnen aanwezig zijn. De rode lijnen aan de westzijde (zie figuur 14) geven hogedruk gasleidingen van de Gasunie weer. Deze liggen echter op ruime afstand van het projectgebied en vormen daarmee geen risico voor de ontwikkeling.

5.6 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het Besluit milieueffectrapportage geeft activiteiten en gevallen aan waarin een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Ook gelden er verplichtingen als een voorgenomen project valt onder de genoemde activiteiten, maar niet onder de drempelwaarden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het voorliggende plan maakt de aanleg van een toegangspad naar het gemaal van het Waterschap Drents Overijsselse Delta mogelijk. Deze ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of een vormvrije m.e.r. is daarmee niet nodig.

Gelet op de kenmerken van het project zullen geen belangrijke negatieve milieueffecten optreden. Dit is tevens onderbouwd in dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.7 Leidingen

Ten behoeve van het plan dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. Ter hoogte van de oversteek met de oprit voor de N48 kruist het toegangspad het provinciaal inpassingsplan voor de N348. Hierin is de bestemming 'Leiding – Waterleiding' opgenomen, wat duidt op de aanwezigheid van een waterleiding. Ter hoogte van de oversteek wordt gebruik gemaakt van de bestaande verharding van de oprit. Er vinden geen aanpassingen in de weg plaats. De waterleiding vormt daarmee geen beperking voor het voorliggende plan. Er zijn voor zover bekend geen andere primaire hoofdleidingen aanwezig in het projectgebied die een mogelijke belemmering vormen.

5.8 Verkeer en parkeren

In het voorliggende plan wordt een toegangspad gerealiseerd vanaf de weg Ommerkanaal-West naar het gemaal Emsland langs de N48. Het toegangspad wordt afgesloten en is alleen toegankelijk voor beheer en onderhoud van het gemaal. Door het toegangspad aan te sluiten op de weg Ommerkanaal-West, zal hier sprake zijn van een zeer lichte toename van verkeer. Deze toename beperkt zich echter tot verkeer ten behoeve van onderhoud en beheer van het gemaal en is daarmee verwaarloosbaar. Bij het gemaal is ruimte om het materieel te parkeren.

Het aspect verkeer en parkeren levert daarmee geen belemmeringen op voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen belemmeringen met zich meebrengt.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Vooroverleg

Waterschap Vechtstromen is eigenaar van de grond waarop het toegangspad gerealiseerd wordt. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft het voorliggende plan met het Waterschap Vechtstromen voorbesproken. Het Waterschap Vechtstromen is akkoord met het plan.

Voor het oversteken van de oprit naar de N340/N48 is een vergunning/ontheffing nodig. Hiervoor heeft vooroverleg plaatsgevonden met de provincie. De provincie heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan deze vergunning/ontheffing.

6.3.2 Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

Voorliggend plan heeft geen financiële consequenties voor de gemeente Ommen. Dit wordt met de initiatiefnemer vastgelegd in een anterieure overeenkomst, waarbij eventuele planschade voor rekening komt van de initiatiefnemer.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaarheid is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

www.eelerwoude.nl